

ชื่อวิทยานิพนธ์   ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการจับปูม้าในทะเลสาบสงขลาในปี พ.ศ. 2546-2549
ผู้เขียน   นางสาวชามีระเหห์ หะยีมะสาอิ
สาขาวิชา   วิธีวิทยาการวิจัย
ปีการศึกษา   2553

บทคัดย่อ

ปูม้าเป็นทรัพยากรสัตว์น้ำที่สำคัญสำหรับการประมงชายฝั่งของประเทศไทย การจับปูม้าบริเวณชายฝั่งขึ้นอยู่กับประเภทเครื่องมือประมงที่ใช้และอิทธิพลของฤดูกาล การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวโน้มของปริมาณปูม้าที่ขึ้นทำเทียบเรือประมงรอบทะเลสาบสงขลาในปี พ.ศ.2546-2549 และอิทธิพลของฤดูกาลต่อประสิทธิภาพของเครื่องมือประมง 3 ชนิดที่ใช้ในทะเลสาบสงขลา นอกจากนี้ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณผลจับปูม้าและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ข้อมูลผลจับปูม้าแสดงเป็นรายเดือนคำนวณน้ำหนักในหน่วยกิโลกรัม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนาและ multiple regression โดยใช้ sum contrasts เพื่อเปรียบเทียบปริมาณปูม้าที่ปรับเปลี่ยนตามอิทธิพลของแต่ละปัจจัยกับค่าเฉลี่ยรวม ผลการศึกษาพบว่าผลจับปูม้าโดยใช้โปงพางมีปริมาณมากกว่าผลจับโดยใช้ไชนั่งและข่าย ประมาณ 9 เท่า และผลจับปูม้าในปี พ.ศ. 2548 มีปริมาณมากกว่าผลจับปูม้าในปี 2546 ปี 2547 และ ปี 2549 ประมาณ 5 เท่า จากการวิเคราะห์ด้วย multiple regression โดยใช้ sum contrasts พบว่า ผลจับปูม้าโดยใช้เครื่องมือไชนั่งและข่ายสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมในเดือนเมษายน ถึงกันยายน ขณะที่ปริมาณผลจับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมในเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ พฤษภาคม และ ธันวาคม ผลจับปูม้าโดยใช้เครื่องมือโปงพางสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมในเดือนมีนาคม และผลจับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมในเดือนมกราคม พฤษภาคม และธันวาคม ผลการจับปูม้ามีความสัมพันธ์กับอุณหภูมิอากาศในตอนเช้า ระดับน้ำและปริมาณน้ำฝน ผลจากกรมประมง ได้มีการปล่อยลูกปูม้าจำนวนมากลงในทะเลสาบสงขลาภายใต้โครงการฟาร์มทะเล และร่วมกับชุมชนรอบทะเลสาบสงขลากำหนดเขตห้ามทำการประมง 20 เขต ครอบคลุมพื้นที่ 26 ตารางกิโลเมตร ทำให้ผลจับปูม้าในปี พ.ศ. 2548 มีปริมาณสูงมาก ดังนั้น จึงเสนอแนะว่าควรดำเนินการโครงการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มผลผลิตปูม้าในทะเลสาบสงขลาให้ยั่งยืนตลอดไป

Thesis Title Factors Influencing Catch of Blue Swimming Crab in
Songkhla Lake, during 2003-2006

Author Miss Sameerah Hajimasaid

Major Program Research Methodology

Academic Year 2010

ABSTRACT

The blue swimming crab, *Portunus pelagicus* (L.), represents a precious fisheries resource of coastal fisheries of Thailand. Catch effort of the coastal crab depends on gear selectivity and seasonal fluctuation. This study aimed to investigate tendency and seasonal influence on effectiveness of the blue swimming crab catch by three major gear types that landed via fishing ports around Songkhla Lake from 2003 to 2006 and to analyse relationship between the catch and some environmental factors. The data were monthly total weight. Descriptive statistics and multiple regressions with sum contrasts for comparing the adjusted catch weight by each factor with the overall mean were used. It was found that the quantity of catch by set bag net was higher than the catch by trap and gill net approximately nine times and the catch in 2005 was higher than those in years 2003, 2004 and 2006 approximately five times. In addition, Catch weights by trap and gill net were higher than overall mean from April to September and lower than overall mean in January, February, November and December year-round. Catch weights by set bag net were higher than overall mean in March and lower than overall mean in January, November and December year-round.

The morning air temperature, water level and rainfall were associated with the catch weigh. Massive numbers of blue swimming crab juveniles were released into the Lake beneath the Songkhla Lake Sea Farming Project together with co-community based management by fish sanctuary establishing for fishing regulation about 20 zones covering around 26 square kilometres in the Lake. This might be affected for high number of monthly catch in 2005. Therefore, these activities should be continued implementation to provide the sustained blue swimming crab population in the Lake.

*Prince of Songkla University
Pattani Campus*